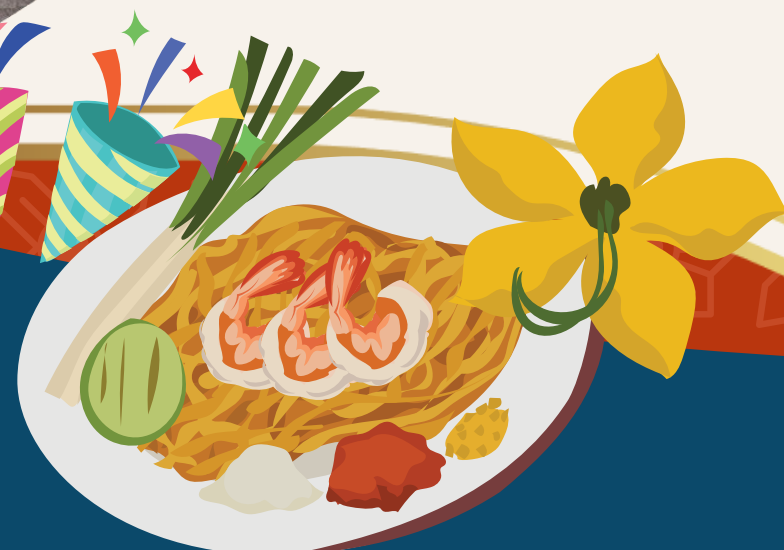

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง ศิลปะกับวัฒนธรรม

ผู้สอน ครูทินกร ปิ่นทอง

ศิลปะกับวัฒนธรรม

คำถามชวนคิด

ในชีวิตประจำวันนักเรียน
มีวัฒนธรรมใดบ้าง

ตัวอย่างวัฒนธรรมใกล้ตัวนักเรียน

- ◆ การแต่งกายของนักเรียน
- ◆ การไหว้คุณพ่อคุณแม่ก่อนมาโรงเรียน
- ◆ การสวัสดีคุณครู
- ◆ การทักทายเพื่อน

ทบทวนความรู้เดิม

การไหว้

อาหาร

การแต่งกาย

การแสดงโขน

เพิ่มเติมความรู้ใหม่

สงกรานต์

บวชลูกแก้ว

ลอยกระทง

แห่เทียนพรรษา

ให้นักเรียนยกตัวอย่างประเพณีไทย

- ◆ ประเพณีสงกรานต์
- ◆ ประเพณีบุญบั้งไฟ
- ◆ ประเพณีตักบาตรเทโว
- ◆ ประเพณีลอยกระทง

งานทัศนศิลป์กับวัฒนธรรม

นักเรียนคิดว่าสถาปัตยกรรมของไทย
เหมือนหรือต่างจากสถาปัตยกรรมตะวันตก
อย่างไรบ้าง

สิ่งที่ฉันจะได้เรียนรู้ในวันนี้

- ◆ วัฒนธรรมไทยกับการสร้างผลงานทัศนศิลป์
- ◆ งานทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับประเพณี
- ◆ การอนุรักษ์วัฒนธรรมและผลงานทัศนศิลป์ไทย

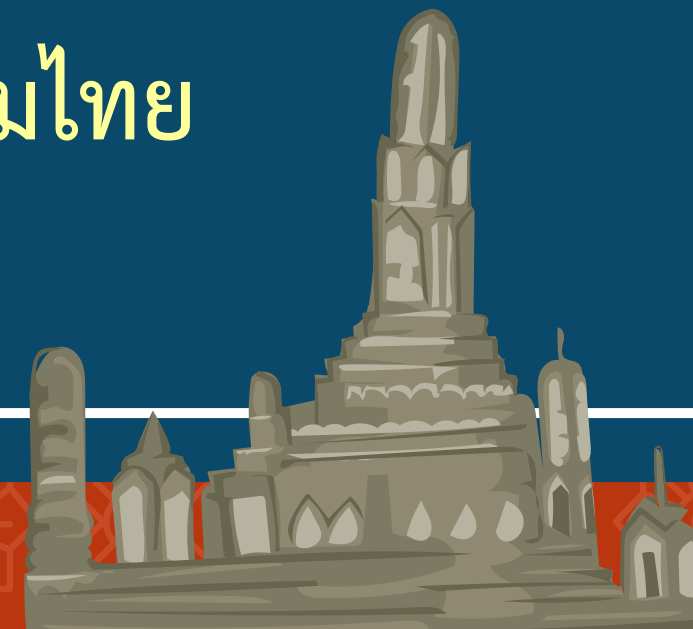

ตัวอย่างศิลปะกับวัฒนธรรมไทย

- สถาปัตยกรรมไทย
- จิตรกรรมไทย
- ดนตรีไทย
- นาฏศิลป์ไทย
- วรรณกรรมไทย
- ประติมากรรมไทย

การแต่งกาย

ภาคเหนือ

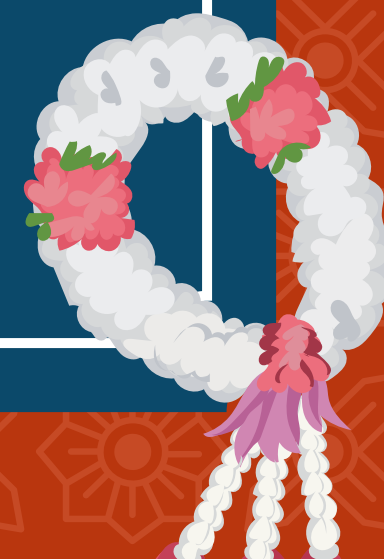
ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

อาหาร

ผัดไทย

ต้มยำกุ้ง

งานทัศนศิลป์กับวัฒนธรรม ประเพณี

ให้นักเรียนแยกวัฒนธรรม และประเพณีให้ถูกต้อง

บุญบั้งไฟ

การไหว้

บ้านเรือนไทย

ลอยกระทง

การทอผ้าไหม

ยี่เป็ง

เครื่องปั้นดินเผา

สงกรานต์

เกม เปิดแผ่นป้ายทายประเพณี

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

เฉลย ประเพณีลอยกระทง

เกม เปิดแผ่นป้ายทายประเพณี

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

เฉลย ประเพณีสงกรานต์

เกม เปิดแผ่นป้ายทายประเพณี

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

เฉลย ประเพณีแห่ผีตาโขน

เกม เปิดแผ่นป้ายทายประเพณี

๑	๒	๓
๔	๕	๖
๗	๘	๙

เฉลย ประเพณีสารทเดือนสิบ

กิจกรรม

ศึกษาแผนที่ประเทศไทย

๑. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนเป็น ๔ กลุ่มภูมิภาคของประเทศไทย
๒. ครูแจกแผนที่ทางภูมิศาสตร์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลดังต่อไปนี้

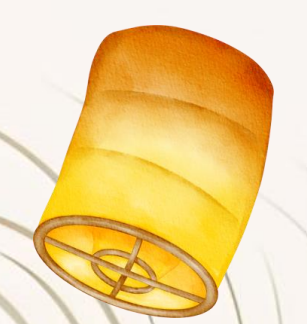
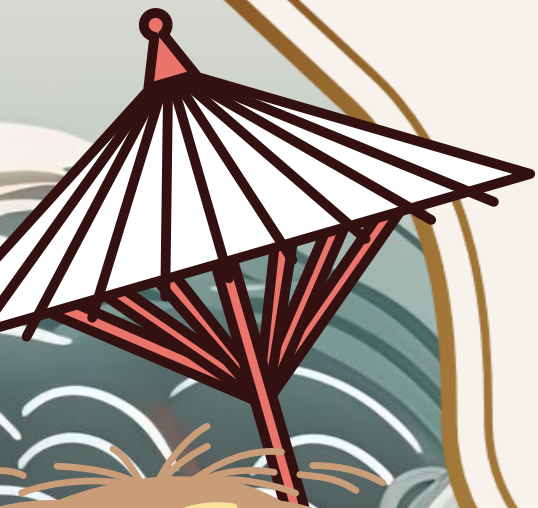
บันทึกข้อมูลต่อไปนี้

๑. ตัวอย่างวัสดุธรรมชาติที่มีในภาคนี้
๒. ตัวอย่างวัฒนธรรมประเพณี
๓. สภาพภูมิอากาศ
๔. ตัวอย่างอาชีพ
๕. ประเทศเพื่อนบ้านที่ติดกับภาคนี้

ประเพณีวัฒนธรรม ของภาคเหนือ

ภาคเหนือเป็นท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน
และมีประเพณีวัฒนธรรมหลากหลาย อันได้มาจาก
วัฒนธรรมล้านนา เช่น ประเพณีบวชลูกแก้ว
ประเพณียี่เป็ง ประเพณีเผาเทียนเล่นไฟ เป็นต้น

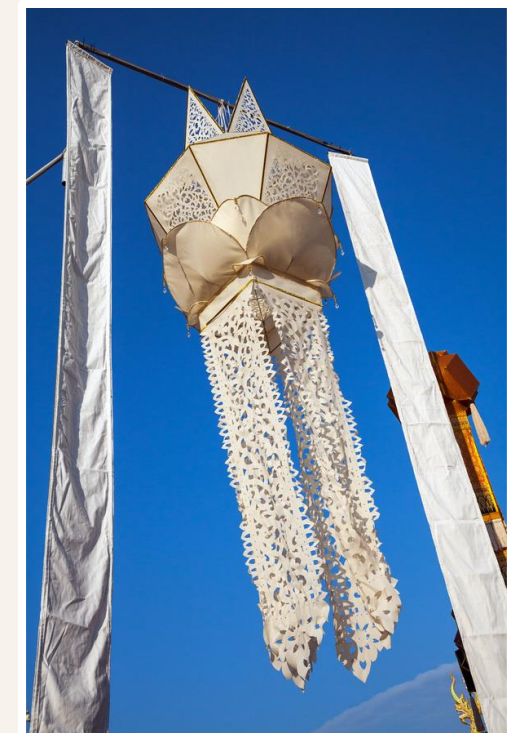
ทัศนศิลป์ภาคเหนือ

ร่มบ่อสร้าง

โคมยี่เป็ง

ตุง

วัฒนธรรมประเพณี

ของภาคกลาง

ภาคกลาง เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีวิถีชีวิตผูกพันกับ
สายน้ำ มักมีประเพณีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและสายน้ำ เช่น
ประเพณีโยนบัว ประเพณีแข่งเรือยาว ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ
ประเพณีทอดกฐิน เป็นต้น

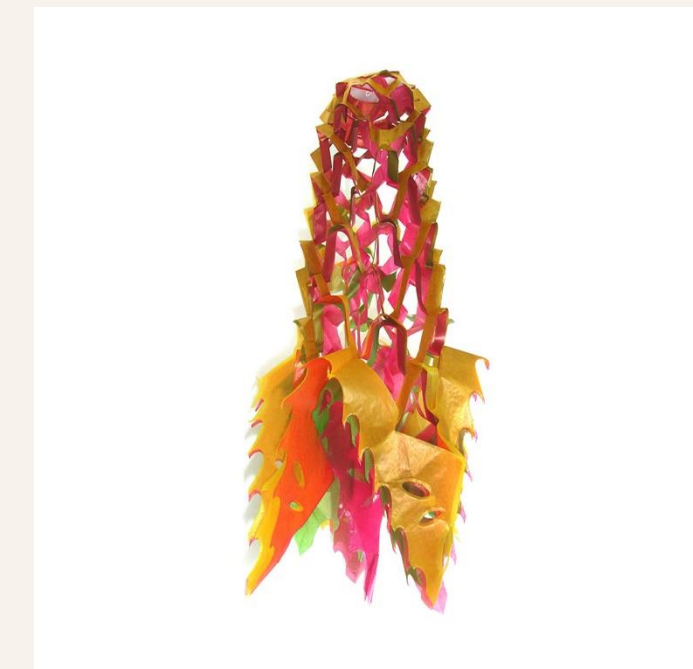
ทัศนศิลป์ภาคกลาง

หนังใหญ่

ธงกฐิน

พวงมโหตร

วัฒนธรรมประเพณี ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคอีสานในท้องถิ่นนี้ มีวัฒนธรรมประเพณีที่มีความหลากหลาย มีความสนุกสนานและสะท้อนวิถีชีวิตส่วนมากมักเกี่ยวข้องกับความเชื่อและศาสนาเช่น บุญบั้งไฟ ประเพณีแห่เทียนพรรษา ประเพณีแห่ผีตาโขน ประเพณีไหลเรือไฟ เป็นต้น

ทัศนศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เทียนพรรษา

บุญบังไฟ

หน้ากากผีตาโขน

วัฒนธรรมประเพณี ของภาคใต้

ภาคใต้ติดกับทะเลทั้งสองฝั่ง และเต็มไปด้วย
วัฒนธรรมอันหลากหลาย ประเพณีของภาคใต้ เช่น
ประเพณีบุญสารทเดือนสิบ ประเพณีชักพระ (ลากพระ)
ประเพณีพิธีโนราห์โรงครู ประเพณีแห่พระแข่งเรือ เป็นต้น

ทัศนศิลป์ภาคใต้

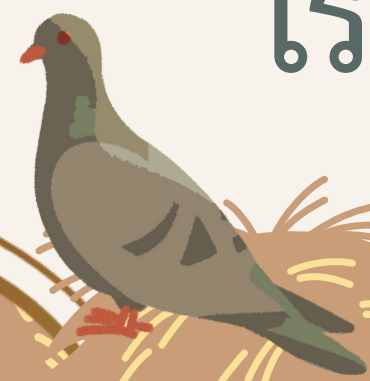
เรือพระ

เรือกอลละ

เทริดโนราห์

ความสัมพันธ์ของทัศนศิลป์กับประเพณี

ผลงานทัศนศิลป์ล้วนปรากฏอยู่ในแต่ละวัฒนธรรม ซึ่งการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ขึ้นมา ก็ล้วนแต่ต้องการตอบสนองความต้องการของสังคมทั้งสิ้น สำหรับสังคมไทย ผลงานทางด้านทัศนศิลป์มีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งจุดประสงค์ในการสร้างสรรคงานมีอยู่หลายปัจจัย ได้แก่

๑. แนวความคิดและปรัชญาความเชื่อ
๒. วัสดุและสิ่งแวดล้อม
๓. การรับอิทธิพลทางศิลปะ
๔. หน้าที่ใช้สอย

การอนุรักษ์ทัศนศิลป์ และวัฒนธรรมประเพณี

๑. สนับสนุนผลงานศิลปะโดยการอุดหนุนผลิตภัณฑ์ที่เป็น
ผลงานศิลปะในท้องถิ่นตามความเหมาะสม

๒. ถ้ามีโอกาสควรศึกษาเรียนรู้วิธีการสร้างผลงานศิลปะในท้องถิ่นนั้น ๆ
จากศิลปินในท้องถิ่น และเข้าร่วมกิจกรรมที่แสดงผลงานศิลปะในท้องถิ่น

๓. เผยแพร่ผลงานศิลปะให้เป็นที่รู้จักแก่คนท้องถิ่นอื่น ๆ

๔. เห็นคุณค่าของผลงานศิลปะในท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น

กิจกรรมสร้างสรรค์ผลงาน “วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น”

ชั้นปฏิบัติกิจกรรม

๑. ครูปลายทางให้เตรียมใบงาน เขียนชื่อ ชั้น เลขที่ ให้เรียบร้อย
๒. ให้นักเรียนวาดภาพหัวข้อวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
๓. ครูปลายทางคอยให้คำแนะนำเรื่องประเพณีการเฉลิมฉลอง
๔. นักเรียนลงมือสร้างสรรค์ผลงานจากนั้นนำเสนอผลงาน

สรุปบทเรียน

ในสังคมไทยมีวัฒนธรรมที่หลากหลายทั้ง ๔ ภาค
ล้วนแล้วแต่ต่างดงาม ซึ่งทุกวัฒนธรรมมักมีการเฉลิมฉลอง
เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงและมักมีงานทัศนศิลป์มีส่วนร่วม
เกี่ยวข้อเสมอ เช่น การออกแบบสร้างงานประดิษฐ์เพื่อ
ใช้ร่วมงานเฉลิมฉลอง นักเรียนควรรู้จักการอนุรักษ์และ
สืบทอดต่อไป

คติสอนใจวันนี้

“ผู้ทำงานศิลปะมักมาจากชีวิตของเขา
ชีวิตเขาเป็นอย่างไร
ศิลปะของเขาก็เป็นอย่างนั้น”

ศาสตราจารย์ปริญญา ตันติสุข
(ศิลปินแห่งชาติ)

ที่มาภาพ <http://www.bangkokartnews.com/Nat2/2Nat.html>

บทเรียนครั้งต่อไป

หน่วยที่ ๘ คนตรีกับวัฒนธรรม

เรื่อง คนตรีในประวัติศาสตร์

สิ่งที่ต้องเตรียม

สมุด อุปกรณ์การเรียน

